

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

378. Quis hic veniat nomine legitimi Superioris, potentis auctorizare resignationes, seu eas eum effectu admittere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

dum conditio illa purificatur, & ista resignatio actu recipitur & rati habetur à Superiore. Paris. n. 68. Similiter, dum resignatur in manibus alicujus recipientis resignationem nomine Superioris, valere actu eam, si is ad recipiendum illam mandatum habet; sed si mandatum non habeat, sed tunc valorem suspendi, usque dum ipsius Superioris consensus concurrat. Paris. à n. 57.

Questio 377. An sufficiat solum petere licentiam resignandi, seu indicare Superiori, se velle resignare, prout indicare videtur c. admonet. de renunc. ubi dicitur: te inconsulto dimittere: adeoque solum reprobari videtur renunciatio qua fit inconsulto & ignorante Superiore, an verò insuper requiratur approbatio & consensus ipsius Superioris?

Respondet Barb. juris Eccl. c. 15, n. 21. non sufficere, ad monere Superiorem de resignatione, sed praequiri insuper, & expectandum consensus Superioris, & dictum verbum inconsulto in citato textu accipiendum pro consensu: nec novum esse, ut consilium pro consensu secundum subjectam materiam à Pontificibus accipiatur, ut videtur sit in c. novis, & c. quando. de his que sunt à prelat. & notet gloss. in c. venerabili. de officio prelati. Verum vide, quae in hanc rem dicta sunt quasi ante hanc penult. in respons. 2. 3. & 4. quibus adde quod tradit Laym. in c. dilecti. de renunc. n. 1. dum beneficiarius resignavit in manibus non sui Superioris, non teneat admittere cessionem. unde inferri videtur, in hoc casu expectandum consensus & approbationem illius, ita ut jam invito illo, etsi de cetero consulto, resignare cum effectu nequeat. Item quod tradit ibid. n. 2. si Abbas, similiter Prælati iusta de causa petat cessionem, non esse ei denegandam, juxta c. ult. caus. 16. q. ult. Item quod ait C. de Luca. de benef. d. 65. n. 6. & 7. ubi: ad effectum, ut resignatio sit valida & perfecta, opus est, quod fiat coram legitimo Superiore, habente potestatem absolventi à vinculo, seu resolvendi illum quasi contractum, qui iniri dicitur inter beneficiatum & Ecclesiam, quodque sequatur admissio, & sic requiratur copulative potestas & voluntas pro hujus distractis perfectione.

Questio 378. Quis hic veniat nomine legitimi Superioris, potentis auctoritate resignationes, seu eas cum effectu admittere?

Respondeo non nisi eum, qui potestatem habet à beneficiis amovendi, seu destituendi & deponendi beneficiatum. Paris. l. 7. q. 10. à nu. 6. citans quamplurimos. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15, n. 7. Pirh. de renunc. num. 68. Laym. ad c. admonet. de renunc. nu. 7. Azor. p. 2. l. 7. c. 19. q. 7. Garc. p. 14. c. 3. n. 251. citans plures. Cujus ratio est, quod renunciationem admittere sit actus jurisdictionis in resignantem, qualem non habet in ordine ad hunc effectum alius, quam qui de causa resignationis cognoscere potest, beneficiatumque etiam invitum deponere & privare. Barb. Pirh. l. cit. Quodque renunciatio habeat vim destitutionis, cum per eam resignans desinat esse intitulatus, seu titulum amittat, adeoque fieri nequeat, nisi coram eo, nec admitti nisi ab eo, qui potestatem destituendi habet. Pirh. loc. cit. ex Paris. cit. q. 10. n. 7. Unde jam sequitur, non omnem illum, qui habet jus conse-

rendi seu instituendi in beneficiis, posse etiam recipere resignationes, cum conferre beneficia praevisè non sit actus jurisdictionis, ut dictum alias, & plures, qui conferre possunt, beneficium collatum adimere non possunt; quia conferre beneficia, & beneficiorum resignationes accipere diversae sunt potestatis, ac jura diversa, quorum unum sine alio praescribi & acquiri potest. Paris. loc. cit. n. 10. C. Luca. loc. cit. fitque potestas destituendi quid plus, adeoque ab una ad aliam inferri non possit. C. de Luca loc. cit. Idcirco jam ex eo, quod ad inferiorem Episcopo beneficii collatio speciali jure, puta privilegio, vel praescripta legitime consuetudine spectet, non sequitur, ad eum etiam spectare, ut resignationes recipiat, nisi simul etiam per privilegium, legitimamve praescriptionem potestatem illam destituendi seu deponendi beneficiarios obtinuerit. Paris. l. 7. q. 10. nu. 9. & 21. Pirh. loc. cit. n. 69. Laym. cit. n. 7.

2. Porro, cum privilegium illud conferendi seu instituendi beneficiarios sit in praedictum Ordinariorum, strictè est interpretandum, ita ut, si à Papa concessum alicui conferre certa beneficia, non comprehendatur potestas destituendi, & per consequens recipiendi resignationes istorum beneficiorum. Paris. cit. q. 10. n. 26. addens contrarium tamen esse, si tale privilegium concessum ab eo, cujus juri dumtaxat detrahitur, v. g. ab Episcopo, juxta quod decisum à Rota teste Puteo apud eundem Pirhium, èd quod privilegium in praedictum concedentis sit latissimè interpretandum, juxta c. cum dilectis. de consuetud. Paris. nu. 28. Idque maximè in praesente casu ob connexitatem, quae est inter institutionem & destitutionem Paris. n. 3. Quod ipsum tamen non videri sibi verum ait Garc. n. 263. nisi in privilegio concessum ab eo, cujus jurisdictioni tantum detrahitur, addatur dictio taxativa; èd quod, ut dictum, conferre & destituere longè sint diversa; adeoque, licet finis in privilegio latissimè interpretando contra concedentem, non potest venire facultas destituendi, uti convincitur ex eo, quod tradit ipse Paris. quod Vicarius Episcopi habens facultatem conferendi beneficia, non possit eorum resignationes recipere, & tamen hic agit de praedictio Episcopi tantum. Sic etiam, dum alicui data potestas à Papa conferendi omnia beneficia vacantia in tali loco, non videtur adhuc data potestas excipendi eorum resignationes. Paris. n. 33. qui idipsum n. 35. extendit, etiam si potestas data conferendi omnia beneficia ista, etiam vacantia per resignationem, non posse adhuc ab eo recipi eorum resignationes. Quin & ex eodem principio inferit Paris. num. 38. non posse Vicarium Episcopi habentem potestatem conferendi beneficia, eorum resignationes excipere, de quo infra. Ac proinde jam regula illa: ad quem pertinet institutio, ad illum spectat etiam destitutio, & consequenter resignationum receptio, non nisi in eo procedit, ad quem de jure communi & ordinario spectat institutio, pro ut est Episcopus, de quo loquitur c. cum in cunctis. de hereticis. non verò ad eum, cui solum ex privilegio vel consuetudine spectat illa institutio. Paris. cit. q. 10. n. 25. citans Rotam decis. 6. de renunc. in novis. Garc. n. 262. C. Luca. de benef. d. 65. n. 7.

3. Nihilominus ex eo, quod frequenter haec duae potestates in inferioribus etiam collatoribus conjunctae sint, dum eorum quidam potestatem & jurisdictionem quasi Episcopalem habent,

habent, vel etiam citra talem potestatem id speciale privilegium resignationes admittendi obtinuerunt. Host. in sum. tit. de renunc. §. cui sit renunciatio. Sylv. v. renunciat. q. 3. & alii occasionem accepisse videntur, generatim dicendi, resignationes coram illo fieri debere. à quo accepta fuerunt beneficia: nam non sunt intelligendi, quasi sic juxta SS. Canonum præscripta fieri necesse sit; sed quia ita plerumque fieri consuevit, ut idem, ad quos jure ordinario pertinet beneficia conferre, seu instituere beneficiarios, resignationes etiam accipiant, saltem simplicium, v. g. Canonatum, quos si capitulum independentè ab Episcopo confert, etiam eorum resignationes recipere solet, ut testatur praxis. Laym. loc. cit. & ex eo Pirh. cit. num. 69.

4. Denique hic observandum, dum dicitur, non posse recipi resignationem nisi ab eo, qui potestatem habet destituendi, id ita accipiendum; nisi habeat potestatem destituendi hunc ipsum resignantem hoc ipso beneficio, adeoque sit Superior istius resignantis respectu istius beneficii. atque ita non juvat, quòd sit Superior resignatarii, habeatque aliàs potestatem destituendi alios beneficiarios, vel respectu aliorum beneficiorum. Ita colligitur ex iis, quæ tradit Paris. cit. q. 10. num. 1. & 2.

Questio 379. Quid in hoc puncto recipiendi resignationes possit laicus?

1. Respondeo primò in genere: Renunciatio beneficii necessariò faciendà est coram Superiore Ecclesiastico, & nullatenus fieri potest coram laico eam recipiente, juxta c. quod in dubiis, ubi dicitur, quòd resignatio facta laico nullam obtineat firmitatem. Pirh. ad tit. de renunc. n. 68. Paris. l. 7. q. 9. nu. 1. juncto n. 7. & 8. laicus enim esse aut dici nequit Superior respectu clericorum & beneficiorum Ecclesiasticorum; cum ei nulla jurisdictio aut potestas competat in clericis, eorumque res & jura; quippe quæ ex objecto suo est potestas spiritualis, renunciatio autem, ut dictum, fieri debet in manibus Superioris. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 9. n. 3. juncto n. 8. in fine. Hinc

2. Respondeo secundò: Fieri non potest in manibus Notarii laici, etiamsi is sit Notarius Camerae vel Cancellariæ Apostolicæ. Pirh. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 10. & 11. citans Nav. in c. accepta. in solutione septime opposit. n. 34. Nam etsi hi Notarii Camerae habeant potestatem recipiendi consensus, non tamen admittendi seu auctorizandi resignationes. Paris. cit. n. 11.

3. Respondeo tertio: Etiam si laicus sit constitutus in maxima dignitate, v. g. sit Dux, Rex, aut Imperator, adhuc non potest recipere resignationes. Pirh. loc. cit. Paris. nu. 12. Barb. juris Eccles. c. 15. n. 10. citans Tusch. lit. R. concl. 165. nu. 1. & 2. Riccium &c. Nisi fortè ex privilegio habeat hanc potestatem recipiendi resignationes, qualiter eam habere potest. Paris. nu. 13. testans sic Proreges in regno Neapolitano habere in quibusdam beneficiis hanc potestatem recipiendi eorum resignationes ex privilegio dato in fundatione vel dotatione; qui tamè Proreges eas recipiant, ubi facta simpliciter, & si eorum resignatio fiat in favorem, non fieri nisi Romæ cum beneplacito Proregis.

4. Respondeo quarto: etiamsi laicus sit patronus, non posse adhuc recipere resignationes beneficiorum sui juris patronatus, sed & illa resigna-

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

nanda non nisi coram Superiore Ecclesiastico cum consensu patroni laici; idque etiam si patronus sit Rex, & beneficium Episcopatus, aut hujusmodi Prælatura. Pirh. Barb. loc. cit. Paris. num. 14. citans Abb. in c. quod in dubiis, nu. 6. & alios quam plurimos.

Questio 380. Qualiter potestas recipiendi resignationes competat Papæ?

1. Respondeo primò: In genere competit Papæ potestas recipiendi resignationes quorumcunque beneficiorum in tota Ecclesia, & quocunque tempore. Paris. l. 7. q. 11. à n. 1. & l. 8. q. 7. à n. 1. Pirh. ad tit. de renunc. n. 70. cum communi, recipere siquidem resignationes, ut dictum, est jurisdictionis Ecclesiasticæ, ut Oldr. cons. 324. n. 4. apud Paris. cit. q. 11. n. 1. pertinetque ad eum, qui potestatem habet destituendi. Jam verò Papa absolutus est Dominus, Episcopus universalis Ecclesiæ, Superior in beneficiis omnes, jurisdictionem ac libertatem plenissimamque in beneficiis habens potestatem, adeoque potens quemcunque beneficiarium, etiam in maxima dignitate constitutum privare & destituere, uti singula hæc pluribus textibus & AA. testimonio firmat Paris. loc. cit. Hinc

2. Respondeo secundò: potest recipere Papæ resignationes non solum in mensibus sibi reservatis, sed & in mensibus concessis locorum Ordinariis; siquidem facultas hac in parte Ordinariis per Papam concessa est cumulativè, non privativè. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 11. n. 6. juxta dicta à nobis aliàs.

Questio 381. Quænam resignationes non nisi coram Papæ fieri possint?

1. Respondeo primò: Resignationes ad favorem fieri nequeunt nisi coram Papæ. Lott. l. 3. q. 14. n. 2. Pirh. de renunc. n. 76. Garc. p. 11. c. 3. n. 154. Rebuff. in pr. tit. de resign. condition. n. 1. & 14. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 54. contra Boerium, de pot. leg. q. unica. n. 111. Sot. de justit. l. 9. q. 7. a. 2. Covar. l. 1. var. c. 5. n. 5. apud eund. Barbof. n. 52. validam ac licitam censentes talem resignationem factam coram Episcopo, modò inter resignantem & resignatarium nulla conventio, aut temporalis re promissio interveniat. Rationem, cur à jure reprobetur talis resignatio, & prohibeatur, ne talis conditio, ex parte resignantis apponi, aut ab Episcopo aliòve prælato Papæ in inferiore recipi queat, colligi ait Barbof. loc. cit. num. 55. ex c. plerique. 8. q. 1. ubi Hilarius Papa decernit, ne beneficiarii in suum locum alios designare, subrogare, aut eis gratificari possint; quia, quæ Dei sunt, ab homine dari non possunt, sed auctoritate Ecclesiæ; unde constituere Pontifices pro regula, ne sanctuarium Dei hæreditario jure, aut sanguinis affectu, sed liberâ electione deferatur. Rationem addit, quòd qui verè & absolute non est Dominus, sed tantum administrator, nequeat adijcere condiciones, per quas Domino præjudicatur aut successor gravetur; beneficiarius autem sui beneficii Dominus absolute dici nequeat, sed potius administrator, juxta c. 2. de donat. adeoque illi deservire, & liberè dimittere teneatur, juxta c. dilecto. de prob. Porro num talis resignatio facta coram inferiore Papæ sit simoniaca, controversatur inter AA. affirmativam tenent Lott. loc. cit. n. 9. & alii apud Barbof. loc. cit. n. 53. negat Barbof. ipse cum aliis, de quo inferius.

R 3

2. Respon-